

MUHARREM AYININ FAZİLETİ

el-Hamdülillah. el-Hamdülillah. el-Hamdülillahi hamden kesîran tayyiben fîh. Ellezî haleka's-semâvâti ve'l-arda ve ceale'z-zulümâti ve'n-nûr. Sümmellezîne keferû bi-Rabbihim ya'dilûn.

Eşhedü en lâ ilâhe illallah vahdehû lâ şerîke leh ve eşhedü enne Muhammeden ab-dühû ve resûlühû's-sâdıkû'l-va'di'l-emîn. Sallallahu Teâlâ aleyhi ve âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tâhirîn.

Emmâ ba'dü fe-yâ eyyühe'n-nâs itteku'llâhe ve atî'û innallahe mea'llezîne'ttekav ve'llezîne hüm muhsinûn.

Kâlellahu tebâreke ve teâlâ fî kitâbihi'l-kerîm:

Eûzübillahimineşşeytânirracîm. Bis-millâhirrahmânirrahîm.

﴿ تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ
عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴾

Tebârekellezî bi-yedihi'l-mülkü ve hüve alâ külli şey'in kadîrun. Ellezî haleka'l-mevte ve'l-hayâte li-yeblüveküm eyyüüküm ahsenu amelen ve hüve'l-azîzü'l-ğafûru.¹

Ve kâle Teâlâ fî âyetin uhrâ:

﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾

Ve'l-âhîratü hayrun ebkâ.²

Sadakallahu'l-azîm.

Ve kâle nebiyyünâ Muhammedüni'l-Mustafâ fî hadîsin min ehâdisihî:

«تَفَرَّغُوا مِنْ هُمُومِ الدُّنْيَا مَا اسْتَطَعْتُمْ، فَإِنَّهُ مَنْ
كَانَتِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّهِ أَفْشَى اللَّهُ ضَيْعَتَهُ، وَجَعَلَ
فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَمَنْ كَانَتِ الْآخِرَةُ أَكْبَرَ هَمِّهِ جَمَعَ
اللَّهُ لَهُ أُمُورَهُ، وَجَعَلَ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ، وَمَا أَقْبَلَ عَبْدٌ
بِقَلْبِهِ إِلَى اللَّهِ إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ قُلُوبَ الْمُؤْمِنِينَ تَفِدُّ

¹ 67/Mülk, 1-2.

² 87/A'lâ, 17.

إِلَيْهِ بِالْوَدِّ وَالرَّحْمَةِ، وَكَانَ اللَّهُ إِلَيْهِ بِكُلِّ خَيْرٍ
أَسْرَعُ

Teferrağû min humûmi'd-dünyâ me'steda'tüm fe-innehû men kâneti'd-dünya ekbera hemmihî efşallahu day'atehû ve ceale fakrahû beyne ayneyhi. Ve men kâneti'l-âhîratü ekbera hemmihî ceme'allahu lehû ve ceale gınâhu fî kalbihî. Ve mâ akbele abdün bi-kalbihî ilallahi illâ cealellahu kulûbe'l-mü'minîne tefidü ileyhi bi'l-vüddi ve'r-rahmeti ve kânellahu teâlâ bi-küllî hayrin esra'a.

Sadaka Resûlullah fî mâ kâl ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin içine çok hayırlar koyduğu mübarek aylardan birisi olan muharrem ayı içindeyiz. Muharrem ayı haram aylardandır. Muharrem, zilkade, zilhicce [haram aylar olarak] üçü bir aradadır, bir de receb haram aylardandır. Muharrem ayı haram aylardandır ve hicrî senenin ilk ayıdır. Bu ayda yapılan hayırları Allah büyük mükâfatlarla mükâfatlandırıyor. Bu ayda tutulan

oruçları da bir gün oruç yerine 30 gün sevabı veriyor. Onun için tevbeye gayret edin.

a. Dünya Hayatı İmtihan Olarak Yarattılmıştır

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz:

“Muharrem ayı Allah’ın mübarek aylarındandır. Peygamberlerinden bir peygamberi Allah tevbesine mazhar etmiştir, onun tevbesini kabul etmiştir, teveccüh buyurmuştur. Başka kulların da tevbesini kabul edebilir. Onun için Cenâb-ı Mevlâ’ya tevbe edin.”³ buyuruyor.

Onun için bu yeni yılda, yeni bir başlangıç, hayatınızda yeni bir sayfa. Bu yeni sayfada eski günahlarınıza tevbe edip, Cenâb-ı Mevlâ’nın yoluna dönüp Allahu Teâlâ hazretlerinin rızasını kazanmaya çalışın. Çünkü Kur’ân-ı Kerîm’de Allahu Teâlâ hazretleri hayatı, ölümü, bu dünyayı imtihan olarak yarattığını; hangimiz daha güzel işler yapacağız, hangimiz daha sevaplı işler yapacağız, hangimiz Allah’ın rızasını kazanacak hayrât u

hasenât yapacağız diye imtihan etmek için bizi bu dünyaya gönderdiğini beyan ediyor.

Allahu Teâlâ hazretleri bir başka âyet-i kerîmesinde de;

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ إِنْ اللَّهُ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴾

*Ve mâ halaktu'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'budûni. Mâ ürîdü minhüm min rızkın ve mâ ürîdü en yut'imûni. Innallahe hüve'r-rezzâku zü'l-kuvveti'l-metîn.*⁴

Ve mâ halaktu'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'budûn. “Ben insanları ve görünmez mahluklar olan cinleri sadece ve sadece bana ibadet etsinler diye yarattım.” *Mâ ürîdü minhüm min rızkın ve mâ ürîdü en yut'imûn.* “Ben onlardan çalışma, rızık istemiyorum. Bana ziyafet çekmelerini istemiyorum.” *Innallahe hüve'r-rezzâku zü'l-kuvveti'l-metîn.* “Kullara rızıkları veren benim. Allahu Teâlâ hazretleri rezzâk-ı âlemdir. Her mahlûka rız-

⁴ 51/Zâriyât, 56-57.

kını kaderi kadar ihsan ediyor. Binâenaleyh bana kulluk etmeye gayret edin.” buyuruyor.

Tabi evliyâullahtan bir zât da şöyle güzel bir söz söylemiş, Atâullâh-ı İskenderânî'nin *el-Hikemü'l-Atâiyye*'sinde vardır:

اجْتِهَادُكَ فِيمَا ضُمِّنَ لَكَ وَتَقْصِيرُكَ فِيمَا طُلِبَ
مِنْكَ دَلِيلٌ عَلَى انْطِمَاسِ الْبَصِيرَةِ عَنْكَ.

İctihâdüke fîmâ dumine leke ve taksîruke ammen tulibe minke delîlün ale'ntımâsi'l-basîrete anke.

buyurmuş.

Mânası şu: “Sana Allah rızkı garantilemiş. ‘Kulum, korkma, ben seni yarattım, ömrün boyunca rızkını vereceğim, telaşlanma. Harama sapma. Korkma, endişe etme. Veremeyeceğim sanma, ben sana rızkı garantiledim.’ dediği halde, Allah’ın garanti ettiği rızkı kazanacağım diye bütün vakitlerini oraya harcayıp, ‘Kulum, bana ibadet et.’ diye emrettiği halde ibadetleri ihmal etmek, yani garanti edilen şeyin peşinde koşup, zaten gelecek olan şeyin peşinde koşup asıl istenen vazife-

leri yapmamak basiretin kör olduğuna, kapalı olduğuna âlâmettir.” buyuruyor.

Şimdi biz hepimiz Allah'ın mahlûkatı olduğumuzdan rızığımızı bize Allah veriyor. Evet biz çalışıyoruz, çalışmayı Allah emretmiş, elinin emeği ile çalışıp, yiyip, içip yaşamamız lazım. Bunu Peygamber Efendimiz de bize böylece tavsiye eylemiş. Ama dünya üzerinde bizden başka hiç böyle dükkan açamayan, çalışma yapamayan mahlûklar da var. Allah onların rızıklarını da gönderiyor. Bodrumda örümcek ağ kuruyor, onun rızkı da kanatlı pır pır uçup ağına takılıyor, rızkı yine geliyor. Yani Allah rızkı veriyor.

Asıl bizim yapmamız gereken Allah'a ibadet etmektir.

Yalnız burada bir ince nokta var, iyi bilenlerin bildiği, mühim bir nokta var. İbadet sadece namaz kılmak, oruç tutmak, hacca gitmek, zekât vermek değildir. Sakın ha öyle anlaşılmasın. Bakın üstüne bastıra bastıra birkaç defa söyleyeceğim. İbadet, hayatımızı Allah'ın rızasına uygun geçirmektir. Allah'ın rızasına uyduğun zaman da uyursa bile ibadet olur. Yemek yerse bile ibadet olur. Dügün

yapıp evlenirse bile ibadet olur. Allah'ın rızasına, emrine uygun oldu mu her şey ibadettir. Allah'ın rızasına aykırı oldu mu her şey haramdır, gûnahtır.

Onun için ibadet neymiş?

Hayatımızı, hayatımızdaki bütün işlerimizi Allah'ın rızasına uygun bir tarzda geçirmeye çalışmış.

O halde ne yapacağız?

Allah ne emrettiyse yapacağız, neyi yasaklamışsa kaçınacağız. Her şeyde helali gözleyeceğiz, haramdan sakınacağız. Hırsla kapılıp da harama sapmayacağız.

Neden?

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hadîs-i şerîfnde buyuruyor ki:

Teferrağû min humûmi'd-dünyâ me'steda'tüm. "Gücünüz yettiğince şu dünya telaşlarından, yeni kelime ile streslerinden, bunalımlardan, telaşlardan kendinizi kurtarın ya."

Ne oluyorsunuz?

Çok telaşlanmayın, kurtarın kendinizi.

Fe-innehû men kâneti'd-dünya ekbera hemmihî efşallahu teâlâ day'atehû. “Çünkü böyle yaparsa bir insan, dünyaya dalarsa, hırsla kapılırsa, telaşa düşerse, âhireti unuttursa Allah onun işlerini darmadağın dağıtır.”

Dağılmış sürüsünün kuzularını daha beter uzaklaştırır. Toplayamaz, darmadağın olur gider.

Ve ceale fakrahû beyne ayneyhi. “Fakirlik gözünün önünden gitmez.”

“Eyvah fakir olacağım, eyvah fakir olacağım!” [diye diye] gece gündüz ölür. Uyku uyuyamaz, şey yapamaz. Yani bir ruh sıkıntısı bastırır.

b. Allah, Düşüncesi Ahiret Olan Kimse- nin İşlerini Rast Getirir

Ve men kâneti'l-âhîratü ekbera hemmihî. “Kimin de tasası, düşüncesi âhiret olursa.”

“Aman ben Allah’ın rızasını kazanayım, aman ben Allah’ın rızasına aykırı işi yapmayayım, aman cenneti elden kaçırmayayım, aman bir hata edip de cehenneme düşmeye-yim” diye düşüncesi bu olursa, ki bu doğru düşüncedir.

Ceme'allahu teâlâ lehû "Allah onun işlerini rast getirir."

İşlerini rast getirir, kazancını da çoğaltır.

Ve ceale gınâhu fî kalbihî. "Kalbi huzur verir, iğtinâ-i kalb gelir."

Kalbi zengin, gönlü zengin, rahat bir insan, huzurlu bir insan olur.

Sonra bir şey daha; Telaş edenin eline telaşı çok yaptı diye çok kazanç geçmez, ne yazılmışsa o gelir. Âhireti düşünen insanın da eline dünyalık peşinden kös kös, ister istemez gelir. Allah nasip ettiği için gelir. Hiç ummadığı yerden gelir. Ummadığı yerden Allah rızıklandırır. Birisinin arsası istimplâke uğrar, mahvolur. Ötekisinin arsasının yanından yol geçer, kıymetlenir. Bu Allah'ın nasibidir. Misali var bunun.

Adapazarı'nda tanıdığımız bir kimse var. Allah rızası için hayrât u hasenâtı çok yapan bir kimse, işleri rast gidiyor. Onun çok hayır yaptığını kınayıp, "Yok ya, bu kadar çok parayı hayra sarf etme, fakir düşeceksin..." diyen insanın da şehrin ortasındaki en kıymetli, büyük arsasını belediye istimplâk edivermiş,

ortada cascavlak kalmış. Yani milyarları kazanacakken paranın hepsi gitmiş.

Demek ki âhîretini düşünen, Allah'ın rızasını düşünen insanın Allah işini daha çok rast getiriyor. Rızkı da yine geliyor. Ama telaş edenin rızkı telaş ettim diye artmıyor, işlediği günahlarla, ihmal ettiği ibadetlerin veballeriyle kalıyor, kârı bu. Başka bir kârı olmuyor.

Onun için gücümüzün yettiği kadar her işte Allah'ın rızasını kazanmaya çalışalım. Resûlullah'ın sünnet-i seniyyesine uygun hareket edelim.

Ve mâ akbele abdün bi-kalbihî ilallahi teâlâ illâ ceale'llahu kulûbe'l-mü'minîne tefidü ileyhi bi'l-vüddi ve'r-rahmeti. "Kim kalbini, gönlünü Allah'a döndürür, Allah'ı severse Allah da mü'minlerin kalbini ona döndürür, mü'minler onu severler, mü'minler ona hürmet ederler, mü'minler ona sevgi ve şefkat gösterirler."

Allah'a döneni Allah insanlara sevdirtir.

Ve kânellahu teâlâ bi-küllî hayrin esra'a. "Ve Allahu Teâlâ hazretleri ona her türlü

hayırları yapmakta son derece süratli lütfeder, ikram eder, kerem eder.”

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için her işinizde işe başlamadan önce Allah'ın rızasını düşünün. Sabahleyin Allah'ın rızasını düşünün. Evinizden çıkmadan önce “Bugün Allah'ın rızasına uygun ne yapabilirim?” diye düşünün. Akşam geldiğiniz zaman, gece yatmadan önce “Bugün Allah'ın rızasına uygun ne gibi işler yaptım?” diye kendinizi hesaba çekin, kârınızı zararınızı hesap edin. Böyle yaparsanız ömrünüz bereketli geçer, imtihanı kazanırsınız. Âhirette Cenâb-ı Mevlâ'nın rahmetine erer, cennetine girer, cemalini görür, habibine komşu olursunuz. Yanlış hareket ederseniz, hayatta yanlış tutturduğunuz yolda başınıza çok dertler gelir, cehenneme düşersiniz, azap çekersiniz, pişman olursunuz. “Keşke!” dersiniz, “Ah, vah!” dersiniz ama iş işten geçti için fayda olmaz.

Ekûlû kavli hâzâ. Ve estağfirullah el-azîm ve etûbü ileyhi es'elullahe lî ve lekümü't-tevfik.

...

*el-Hamdülillah elhamdülillah elhamdülil-
lahi hamde'l-kâmilîn. Ve's-salâtü ve's-
selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn ve
eşrefi'l-mürselîn ve imâmi'l-müttakîn ve
şefî'l-müznibîn Muhammedini'l-Mustafe'l-
Mahmûdi'l-Emîn. Ve alâ âlihî ve sahibihî ve
men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.
Ta'zîmen li-Nebiyihî ve tekrîmen li-
fahameti şe'ni şerefi safiyyi fe-kâle azze ve
celle min kâilin muhbiren ve âmirâ:*

*Innallahe ve melâiketehû yusallûne
ale'n-nebiyyi yâ eyyühellezîne âmenû sallû
aleyhi ve sellimû teslîmâ.*

Sadakallahu'l-azîm.

*Lebbeyk Allahümme ve sa'deyk. Alla-
hümme fe-salli ve sellim ve bârik alâ seyyi-
dinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve
men tebi'ahû bi-ihsânin ecmaîne't-
tayyibîne't-tâhirîn. Husûsen minhüm hu-
lefâihî min ba'dihî Ebî Bekrini's-Sıddîk ve
Ömera'l-Fârûk ve Osmâne'z-zinnûreyn ve
Aliyyini'l-Murtezâ ve sâiri aşereti'l-
mübeşşereti ve âli beyti'l-Mustafâ ve'l-
Ensâri ve'l-Muhâcirîn ve men tebi'ahû ve*

tebi'ahüm bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Rıdva-
nullahi teâlâ aleyhim ecmaîn.

Allahümme'rham ümmete Muhammeden
rahmeten âmmeten. Allahümme innâ
nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyete ve'l-muâfâti-
dâimete fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireti.
Teveffenâ müslimîne ve elhıknâ bi-sâlihîn.
Allahümme'rhamnâ bi-terki'l-me'âsî ebeden
mâ ebkaytenâ Allahümme'n-suru'l-İslâme
ve'l-müslimîn. Allahümme eizze'l-İslâme
ve'l-müslimîn. Allahümme kahir a'dâe'd-
dîn. Allahümme innâ nec'alüke fî nuhurihim
ve neüzü bike min şürûrihim. Allahümme
eşğili'z-zâlimîne bi'z-zâlimîn ve ahricnâ min
beynihim sâlimîne'l-kâimîn.

Allahümme urzuknâ mine'l-halâli't-
tayyib ve'kdi hâcâtinâ küllihâ ve ağninâ bi-
fadlike an suâli gayrik ve eyyidnâ bi-
nusretike ve ve kavvinâ bihi zâlik ve ahsin
âkıbetinâ fi'l-umûri küllihâ ve veffiknâ limâ
tuhibbü ve terdâ min kavlin ve fi'lin ve ame-
lin ve niyetin fe-inneke alâ külli şey'in kadîr.
İnneke mucîbü'd-da'avât ve kâdi'l-hâcât. Bi-
rahmetike yâ Erhame'r-râhimîn. Ve selâmün

ale'l-mürselîn ve'l-hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn.

Kâlellahu tebâreke ve teâlâ fî kavlihi'l-kerîm. Eûzübillahimineşşeytânirracîm. Bis-millahirrahmanirrahim.

İnnallâhe ye'müru bi'l-adli ve'l-ihsâni ve îtâi zî'l-kurbâ ve yenhâ ani'l-fahşâi ve'l-münkeri ve'l-bağyi ya'izüküm lealleküm tezekerûn.

Üzküru'llahe'l-azîme yezkürküm. Ve'sküru'llahe yezidküm. Estağfirullahe yağfir leküm ve ekımu's-salâte ve-le-zikrullahi ekber. İnnallahe ya'lemu mâ tesna'ûn.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

4 Muharrem 1418 / 11.05.1997

[Bütün MÜBAREK GÜN VE GECELER SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

